

การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น Developing Desirable Characteristics of the Local Government

สุเทพ จำนงค์¹ และ สุรমন จันทร์เจริญ²

Suthep Jamnong and Suramon Chancharoen

Receive April 12, 2024; Retrieved June 24, 2024; Accepted September 4, 2024

บทคัดย่อ

นักปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญในฐานะบริหารงบประมาณท้องถิ่น การมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อพัฒนาในท้องถิ่น การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน เก็บข้อมูลเชิงปริมาณด้วย แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กับ นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมจำนวน 380 คน เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และเทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง และเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.78 - 4.02 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 88 3) แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์มี 2 แนวทางสำคัญ ได้แก่ แนวทางในการพัฒนาระบบการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และแนวทางในการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานของนักปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับประชาชน ข้อค้นพบใหม่จากการวิจัย คือ การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมียุทธศาสตร์มาดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ: คุณลักษณะที่พึงประสงค์, นักปกครองส่วนท้องถิ่น

¹นักศึกษา, ²ปรึกษาหลัก สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
Student, Advisor, Doctoral student Department of Development Administration Graduate school Suan
Sunandha Rajabhat University
Email: 64584917003@ssru.ac.th

Abstract

Local governments are important in managing the local budget. Having desirable characteristics is therefore of great importance to local development. This research aims to Develop guidelines for developing desirable characteristics of local government officials. A mixed methods research method was used. Quantitative data were collected using a 5-point scaled questionnaire from presidents of local administrative organizations, totaling 380 people. Qualitative data were collected by interviewing 20 experts. Data were analyzed using descriptive statistics. and structural equation modeling analysis techniques. and content analysis techniques. The research results found that 1) Government development and training Public participation in local development leader personality professional adaptability Desirable Characteristics of Local Administrators All at a very high level with an average between 3.78 - 4.02 2) Factors affecting the desirable characteristics of local administrators were development and training from the government sector. Public participation in local development leader personality professional adaptability able to jointly predict 88% 3) Guidelines for developing desirable characteristics consisted of 2 main approaches, namely, a guideline for developing a system for promoting desirable characteristics. and guidelines for promoting the working atmosphere of local government officials together with the people. A new finding from the research is the development of desirable characteristics of local government officials. There must be agencies to operate systematically and continuously, and creating an atmosphere that encourages people to participate in the work of local governments.

Keywords: Desirable Characteristics, Local Government

บทนำ

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญ และจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เพราะตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบด้วยภารกิจ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการและการสนับสนุนการปฏิบัติการกิจของส่วนราชการ (Office of the Decentralization Commission for Local Administrative Organizations, 2015) ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองในอนาคต โดยที่ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะได้มีโอกาสในเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง ฝึกฝนทักษะทางการบริหารงาน มีอำนาจบริหารงานบุคคลเหนือ พนักงานของตนได้อย่างอิสระ การมีอำนาจบรรจุแต่งตั้งให้คนให้โทษพนักงานของตนเองได้ โดยภารกิจต่างๆ ต้องการเน้นประสิทธิภาพ สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนภายในท้องถิ่น และสามารถทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น (Jennifer, 2011; Martincic, 2018)

การที่ผู้นำท้องถิ่นมีคุณลักษณะผู้นำที่พึง ทั้งในด้านความรู้ ความคิดริเริ่ม ความกล้าหาญ ความแนบเนียน เป็นกิริยาที่เหมาะสม ถูกต้องตามกาลเทศะของสังคมในทุกระดับชั้น ความอดทน ความกระตือรือร้น เป็นการที่ จิตใจ สนใจ ฝึกฝน เอาใจใส่ต่อหน้าที่หรือกิจกรรมที่ผู้นำต้องปฏิบัติ ความไม่เห็นแก่ตัวการผู้นำไม่เห็นแก่ประโยชน์ ของตนเอง ความตื่นตัว เป็นความระมัดระวัง มีความสุขุมรอบคอบไม่ประมาท การดุษฎีพินิจ เป็นแหล่งพลังทาง ความคิดในการพินิจ วิเคราะห์ สังเคราะห์พิจารณาถึงเหตุการณ์ สถานการณ์ต่างๆได้อย่างละเอียดรอบคอบ ถูกต้อง ความสงบเสงี่ยม เป็นลักษณะในการวางตัวของผู้นำที่ไม่หึงหวั่น ความเห็นอกเห็นใจ และความจงรักภักดี เป็นผู้นำที่มีวินัยในตนเอง มีความจริงใจ มีสภาวะของความซื่อสัตย์ สุจริต และซื่อตรงต่อหน้าที่ ไม่มีพฤติกรรมแอบ แฝงในการบริหาร จึงจะสามารถทำให้การบริหารส่วนท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีมากยิ่งขึ้น และเป็นการ เพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่ ตามหลักการปกครองส่วนท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี (Okunkova, Ershova, Yakimova & Karakulin, 2020)

การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผู้นำที่ดีก็จะส่งผลในทิศทางที่ดีต่อการแก้ปัญหาต่างๆขององค์กรที่มีอยู่ มากมาย ดังนั้น ผู้บริหารในองค์กรปกครองท้องถิ่นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะการมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ที่สอดคล้องกับรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น และหลักการกระจายอำนาจ จะส่งผลโดยตรงต่อการ กำหนดทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่นได้ การวิจัยครั้งนี้ จึงมีความมุ่งหมายที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่จะได้เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนานักปกครองส่วน ท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพต่อไป (Saengtanchai, 2018; Masorn, Huadsri & Promkul, 2022)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาและการฝึกอบรม จากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ และความสามารถในการ ปรับตัวทางอาชีพ

2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ ที่มีอิทธิพลมีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อยู่ในสังกัดกรมปกครองส่วนท้องถิ่น ในช่วง พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมจำนวน 380 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ลักษณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ มีวิธีการสุ่มดังนี้ (1) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ (Sample Size) แนวคิดในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำในการเก็บข้อมูลที่วิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model: SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปขนาดกลุ่มตัวอย่างควรพหุผันตามจำนวนตัวแปรเชิงประจักษ์ (Observation Variable) ที่ใช้ศึกษา โดยทั่วไปกำหนดไว้ที่ 1 ตัวแปรเชิงประจักษ์ ต่อ 10 - 20 หน่วย ของกลุ่มตัวอย่าง (Kelloway, 1998; Joreskog & Sorbom, 1993)

ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรเชิงประจักษ์ที่ทำการศึกษา จำนวน 19 ตัวแปร ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ จึงควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 380 คน (2) ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ลักษณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ กับนักปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งอยู่ในตำแหน่งนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในสังกัดกรมปกครองส่วนท้องถิ่น ในช่วง พ.ศ. 2565 จากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศบาล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ที่อยู่ในสังกัดกรมปกครองส่วนท้องถิ่น ในช่วง พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมจำนวน 380 คน โดยจะดำเนินการเก็บข้อมูลกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ตามสัดส่วน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย นายกขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้รับการยอมรับ ได้รับรางวัล ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทักษะการบริหารงาน จากหน่วยงานที่ได้รับการยอมรับในระดับกรมขึ้นไป รวมจำนวน 10 คน ตัวแทนภาคประชาชน จำนวน 5 คน และนักวิชาการด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 5 คน เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีประเด็นใน

การสัมภาษณ์ เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ แนวทางในการพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ แนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนได้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น แนวทางในพัฒนาบุคลากรภาพของผู้นำให้กับนักปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวทางในพัฒนาความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพให้กับนักปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นการผลักดัน ส่งเสริมให้นักปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นควรเป็นอย่างไร

การทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด

การทบทวนวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประกอบด้วย (1) การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ เป็นเพราะว่าเป็นการดำเนินการให้บุคลากรได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อการปรับปรุงความสามารถในการทำงานและส่งเสริมความก้าวหน้า ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และเสริมการความเติบโตทั้งบุคลากรและองค์กรในปัจจุบันและอนาคต จากกิจกรรมสำคัญ เป็นกระบวนการที่มุ่งจะเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ความรู้ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติของบุคลากรให้เป็นไปทางที่ดีขึ้น ตลอดจนให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาปฏิบัติงานได้ผลตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติ ให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคลากร และองค์กร เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงาน และภาระหน้าที่ต่างๆ ในปัจจุบันและอนาคตให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการที่ ผู้นำปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการฝึกอบรมสามารถที่จะทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Werner & DeSimone, 2006; Ivancevich, 2007; Schelin, 2004; Fisher, 2007; Heather, Jacob, Chris & Cullen, 2015; Ikram, 2017)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการสื่อสารสองทาง เป็นการแบ่งสรรข้อมูลร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยังเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีในสังคม เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเพิ่มคุณภาพของการตัดสินใจ ช่วยลดค่าใช้จ่าย ช่วยสร้างฉันทามติที่ง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ อีกทั้งยังช่วยลดการเผชิญหน้าในกรณีที่เกิดความขัดแย้ง สร้างความน่าเชื่อถือ ความชอบธรรม และช่วยให้ทราบถึงความห่วงกังวลของประชาชนค่านิยม และความคิดสร้างสรรค์ของสาธารณชน อีกทั้งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นกระบวนการกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีความสำคัญในการสร้างประชาธิปไตย การส่งเสริมธรรมาภิบาล และการบริหารงาน เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าเสียงของประชาชนจะมีคนรับฟัง อีกทั้งความต้องการหรือความปรารถนาของประชาชนก็จะได้รับการตอบสนอง ในชุมชนใดที่ประชาชนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม จึงมีส่วนสำคัญในการกำกับให้นักการปกครองส่วนท้องถิ่นมี การเพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่พึง

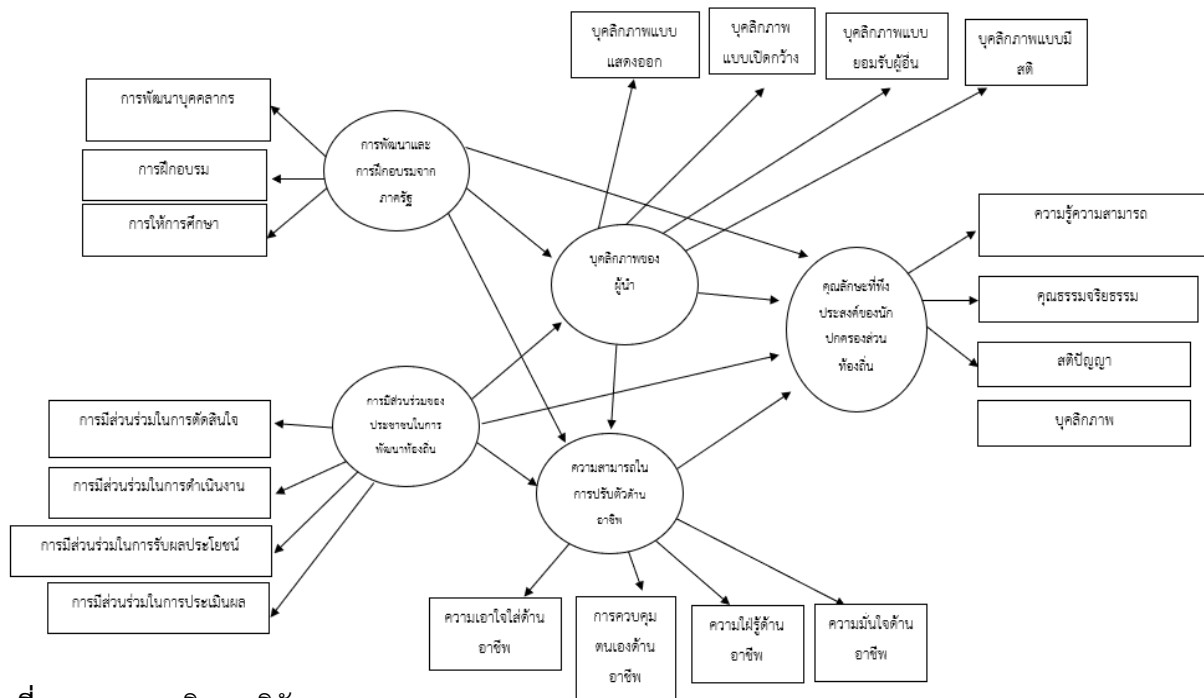
ประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Jennifer, 2011; Anna & Ute-Christine, 2019; Mallinson & Patrick, 2019; Uwanno & Burikul, 2005; Chansong, 2011)

บุคลิกภาพของผู้ผู้นำ เป็นเพราะว่า เป็นภาพลักษณ์ทางสังคมของบุคคลที่ใช้แสดงบทบาทในชีวิตจริงที่แสดงออกให้เห็น เช่น รูปร่างหน้าตาที่ดึงดูดใจ ความสง่างาม และความมีเสน่ห์ในตนเอง บุคลิกภาพเป็นรูปแบบการคิดความรู้สึกและพฤติกรรมที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ซึ่งฝังแน่นมาเป็นระยะเวลานาน และจะแสดงออกมาในสถานการณ์ต่าง ๆ การที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพที่ดีมีลักษณะเป็นคนที่มีความร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีจิตใจแจ่มใส มองโลกในแง่ดี มีความอดทน กล้าคิด กล้าตัดสินใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและสังคมได้ดีทุกสถานการณ์ สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลทั่วไป เป็นที่พึงประสงค์ของสังคม บุคลิกภาพที่ดีช่วยให้บุคคลสามารถดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น บุคลิกภาพที่เหมาะสมจึงมีส่วนสำคัญในการทำให้เพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Morris & Moisto, 2002; Witchawut, 2011; Wongsawan, 2012; Nithichaianan, 2016)

ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ เป็นเพราะว่า การปรับตัวเป็นวิธีการที่บุคคลปรับตัวให้เป็นไปตามความต้องการของตัวในสภาพแวดล้อม เพื่อให้บรรลุถึงความต้องการนั้น ๆ ทั้งในสภาวะแวดล้อมที่ปกติธรรมดาหรือมีสภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคที่ต่างกันไป การปรับตัวเป็นผลจากความพยายามของบุคคลในการปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์นั้น ๆ ต่อมา นอกจากนั้นการปรับตัวเป็นความสามารถของบุคคลในการปรับวิถีชีวิตให้เข้ากับบุคคลอื่นและโลกภายนอก จนเกิดความพอใจ จิตใจแจ่มใส มีพฤติกรรมที่เหมาะสมกับสภาพสังคม สามารถที่จะเผชิญและยอมรับความจริงของชีวิต เป็นการแสดงถึงความสามารถของบุคคลในการตอบสนองทางบวกต่อสถานการณ์หนึ่ง หรือเป็นผลจากการที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้า ความสามารถในการปรับตัว การปรับตัวเป็นกิจกรรมของบุคคลที่ต้องทำเป็นประจำเพื่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากตัวเอง สิ่งแวดล้อม หรือบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่ลักษณะการปรับตัวได้ดี คือ บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการรู้จักและยอมรับตนเองเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการปรับตัว ดังนั้น กระบวนการปรับตัวของนักการปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการทำให้เพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Staddon, 2016; Canning & Hanmer - Lloyd, 2002; Savickas & Porfeli, 2012; Santilli et al., 2017, Trakulsarit et al, 2007; Wanthong, 2014)

ผู้ศึกษาวินิจฉัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้ จากการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้ผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ สามารถนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กระบวนการวิจัย (Research Design) เป็นแบบผสมผสาน (Mixed Method) โดยเริ่มใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณก่อน (Quantitative Research) เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .311 - .734 แต่ละตัวแปรเชิงประจักษ์ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .718 - .902 เพื่อดำเนินการศึกษาถึงระดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ และความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุของการพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ ที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยเทคนิคการวิจัยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (Structural Equation Model, SEM) หลังจากที่ได้ทราบผลการวิจัยแล้ว จึงดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ (In-depth Interview) จาก

ผู้เชี่ยวชาญ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้ มีจำนวน 380 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.00 ช่วงอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 42.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 58.00 ประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี ร้อยละ 60.50 อยู่ในประเภทองค์กรองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 67.37 ผลการวิจัย เรียงตามลำดับดังนี้

1) ผลการศึกษาระดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ และความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ และความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ (n= 380)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ	4.02	1.01	มาก
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น	3.95	1.01	มาก
บุคลิกภาพของผู้นำ	3.78	1.08	มาก
ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ	3.95	1.06	มาก
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น	3.98	1.02	มาก

ตารางที่ 1 พบว่าการพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.78 - 4.02

2) ผลปัจจัยเชิงสาเหตุของการพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ ที่มีอิทธิพลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประมาณค่าพารามิเตอร์ของสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง (Direct Effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) และอิทธิพลโดยรวม (Total Effect) จากแบบจำลองสมการปรับแก้ (n= 380)

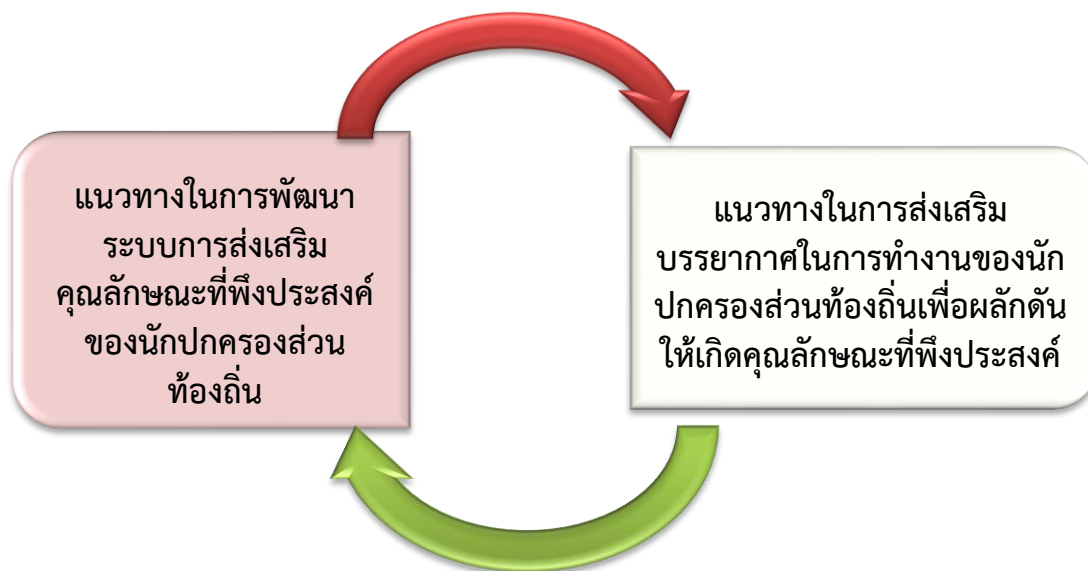
ตัวแปรตาม	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรต้น			
			บุคลิกภาพ ของผู้นำ (CONPL)	ความสามารถ ในการปรับตัว ทางอาชีพ (CONAD)	การพัฒนาและ การฝึกอบรม จากภาครัฐ (CONDT)	การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ พัฒนาท้องถิ่น (CONPD)
บุคลิกภาพของผู้นำ (CONPL)	.87	DE	-	-	.43*(3.37)	.73*(9.92)
		IE	-	-	-	-
		TE	-	-	.43*(3.37)	.73*(9.92)
ความสามารถในการ ปรับตัวทางอาชีพ (CONAD)	.85	DE	.73*(5.89)	-	.46*(3.10)	.61*(5.10)
		IE	-	-	.37*(3.07)	.33*(4.92)
		TE	.73*(5.89)	-	.83*(4.85)	.94*(6.87)
คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนัก ปกครองส่วนท้องถิ่น (CONDQ)	.88	DE	.46*(4.82)	.81*(11.03)	.32*(3.44)	.42*(5.49)
		IE	.40*(6.12)	-	.37*(4.74)	.33*(6.59)
		TE	.86*(6.53)	.81*(11.03)	.69*(4.29)	.75*(6.46)

$\chi^2 = 237.66$ df = 127 p-value = .00000, χ^2 / df = 1.87, RMSEA = .048, RMR = .025, SRMR = .023,
CFI = 1.00, GFI = .94, AGFI = .91, CN = 261.24

ตารางที่ 2 พบว่าแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังค่าดัชนีความกลมกลืน ดังนี้ $\chi^2 = 237.66$ df = 127 p-value = .00000, χ^2 / df = 1.87, RMSEA = .048, RMR = .025, SRMR = .023, CFI = 1.00, GFI = .94, AGFI = .91, CN = 261.24 โดยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น (CONDQ) ที่มีค่าอิทธิพลโดยรวม (Total Effect) มากที่สุด ได้แก่ บุคลิกภาพของผู้นำ (CONPL) มีค่าอิทธิพลโดยรวม เท่ากับ .86*(6.53) รองลงมาได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ (CONAD) การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ (CONDT) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น (CONPD) มีค่าอิทธิพลโดยรวม เท่ากับ .81*(11.03), .69*(4.29) และ .75*(6.46) และทุกปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันทำนาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น (CONDQ) ได้ร้อยละ 88

3) การพัฒนาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น การสังเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณ ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 และ 2 ประกอบกับการสังเคราะห์จากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 20 คน สามารถสรุปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น เป็น 2 แนวทางสำคัญ ได้แก่ **แนวทางในการพัฒนาระบบการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น** คือ การลงทุนโดยรัฐบาลกลางเพื่อจัดทำหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมุ่งเน้นการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมทั้งอย่างเป็นระบบ และหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ**แนวทางในการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานของนักปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลักดันให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์** คือ การกระจายงบประมาณเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดบรรยากาศการปฏิบัติงานที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างประชาชนกับนักปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถนำเสนอเป็นภาพประกอบดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงถึงแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางในการพัฒนาระบบการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น คือ หน่วยงานภาครัฐนำโดยรัฐบาลกลาง ควรที่จะทำการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรการ

ฝึกอบรมที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง เพื่อให้ทำหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมให้แก่นักปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ทั้งการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมก่อนที่นักปกครองส่วนท้องถิ่นจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพให้แก่นักปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมก่อนที่นักปกครองส่วนท้องถิ่นระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ไปแล้ว 2 ปี รวมถึงการพัฒนา หลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการกระตุ้นและย้ำเตือนถึงความสำคัญของการมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ดังคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

“...การส่งเสริมคุณลักษณะนั้น สำคัญ มันจะแยกกันทำแบบเดิมไม่ได้ จะต้องมีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อการนี้อย่างชัดเจน ทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบ แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมที่จะต้องเอาข้อมูลจริงในพื้นที่มาใช้ การกำหนดทิศทางของกิจกรรม การประเมิน เพื่อให้เป็นทิศทางเดียวกัน...” (สัมภาษณ์วันที่ 13 ธันวาคม 2566)

“...ระบบที่ควรพัฒนาขึ้นมาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ควรมีรูปแบบการฝึกอบรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะหลักสูตรการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เพื่อให้พนักงานการเมืองท้องถิ่น ได้เข้าไปเรียนรู้ และควรมีการประเมินอย่างเข้มข้น เพราะคน เป็นทรัพยากรสำคัญ และคนไทยยังขาดเรื่องนี้ ไม่ใส่ใจด้วย...” (สัมภาษณ์วันที่ 16 ธันวาคม 2566)

แนวทางในการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานของนักปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลักดันให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ ควรมีการกระจายงบประมาณจากรัฐบาลส่วนกลางไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง เพื่อให้ดำเนินการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ เชิญชวน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานส่วนท้องถิ่นร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชน อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นกระตุ้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักปกครองส่วนท้องถิ่น และยังเป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระยะยาว เพราะการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม นั้น จะช่วยทำให้นักปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ภายใต้การกำกับ ติดตาม ของประชาชนในท้องถิ่น ดังคำสัมภาษณ์ของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

“...ควรจัดบรรยากาศประชาธิปไตย การมีส่วนร่วม ของประชาชนในท้องถิ่นให้มากๆ เพื่อให้บรรยากาศดังกล่าว กระตุ้นพฤติกรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น อย่างสม่ำเสมอ พฤติกรรมที่ดี จะผ่านไปตามบรรยากาศในการทำงานที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะต้องออกแบบให้ดี...” (สัมภาษณ์วันที่ 20 ธันวาคม 2566)

“...ต้องสร้างกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ตรวจสอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักการเมืองท้องถิ่น กระทั่งมหาดไทยจะต้องดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าว อย่างสม่ำเสมอ นักการเมืองท้องถิ่น จะได้ปรับตัว ปรับคุณลักษณะของตัวเองให้สอดคล้องกับความคาดหวังของประชาชน...” (สัมภาษณ์วันที่ 21 ธันวาคม 2566)

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

1) การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากทั้งหมด

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 88

3) แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์มี 2 แนวทางสำคัญ ได้แก่ แนวทางในการพัฒนาระบบการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และแนวทางในการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานของนักปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับประชาชน ข้อค้นพบใหม่จากการวิจัย คือ การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง และการสร้างบรรยากาศที่เอื้อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่พบว่า การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากทั้งหมด ซึ่งเป็นภาพสะท้อนของบริบท (Context) ของการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยที่ประชาชนมีความตื่นตัว และให้ความสำคัญ ซึ่งการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกระจายอำนาจการปกครองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ตัดสินใจเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น และมีอิสระในการบริหาร การจัดทำ บริการสาธารณะ การส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาการเงินและการคลังภายใต้ การกำกับดูแลของรัฐ และบทบัญญัติของกฎหมาย (Heather, Jacob, Chris & Cullen, 2015; Puangngam, 2010) ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของจำนวนและความหนาแน่นของประชากร รวมทั้งการขยายตัวของชุมชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลประโยชน์ที่กระทบต่อการดำรงชีวิตการประกอบอาชีพ และความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้ง

ผลประโยชน์ของประเทศอย่างชัดเจน การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับทุกท้องถิ่นใน; การบริหารการจัดทำกิจการสาธารณะมีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัว (Suwanmala & Kruethep, 2011; Suk-iad, 2019) จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ การพัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น บุคลิกภาพของผู้นำ ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนัก ปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมากทั้งหมด

ผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ (1) การ พัฒนาและการฝึกอบรมจากภาครัฐ เป็นเพราะว่า กิจกรรมการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ จะมีส่วนสำคัญในการ ช่วยความสามารถในการทำงานและส่งเสริมความก้าวหน้า ทำให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ อันพึง ประสงค์ในหน้าที่ของบุคคล เป็นเครื่องมือสำคัญที่หลายองค์กรใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ดังนั้น การที่ ผู้นำปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการฝึกอบรมสามารถที่จะทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Werner & DeSimone, 2006; Ivancevich, 2007; Schelin, 2004; Fisher, 2007; Heather, Jacob, Chris & Cullen, 2015; Ikram, 2017) (2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ท้องถิ่น เป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงาน จะทำให้นักปกครองส่วนท้องถิ่นเกิด การเรียนรู้ถึงระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ทำให้เกิดการกำกับพฤติกรรมการทำงานให้อยู่ในความต้องการ ของประชาชน ในชุมชนใดที่ประชาชนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม จึงมีส่วนสำคัญในการกำกับให้นักการ ปกครองส่วนท้องถิ่นมี การเพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Jennifer, 2011; Anna & Ute-Christine, 2019; Mallinson & Patrick, 2019; Uwanno & Burikul, 2005) (3) บุคลิกภาพของ ผู้นำ เป็นเพราะว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัว แต่ละบุคคลจะมีความเหมาะสมกับอาชีพที่แตกต่างกัน ออกไป การเป็นนักครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องพบปะประชาชนเป็นประจำ จึงต้องมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับหน้าที่ ดังกล่าวด้วย ดังนั้น บุคลิกภาพที่เหมาะสมจึงมีส่วนสำคัญในการทำให้เพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนัก ปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Morris & Moisto, 2002; สิริอร วิชชาวุธ, 2554; Wongsawan, 2012; Nithichaianan, 2016) (4) ความสามารถในการปรับตัวทางอาชีพ เป็นเพราะว่า การเป็นนักปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นงาน อาสาสมัคร มีการเปลี่ยนแปลงทุกๆ 4 ปี การเข้ามาสู่อาชีพใหม่ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับ บทบาทใหม่ที่มีความแตกต่างไปจากอาชีพอื่น เพราะจะต้องมีการต่อรองทางสังคมเป็นอย่างมาก การปรับตัวเป็น กิจกรรมของบุคคลที่ต้องทำเป็นประจำเพื่อการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากตัวเอง สิ่งแวดล้อม ดังนั้น กระบวนการปรับตัวของนักการปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสำคัญในการทำให้เพิ่มขึ้นของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นได้ (Staddon, 2016; Canning & Hanmer - Lloyd, 2002; Savickas & Porfeli, 2012; Santilli et al., 2017, Trakulsarit et al, 2007; Wanthong, 2014)

ผลการวิจัยที่พบว่า แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น มี 2 แนวทางสำคัญ ได้แก่ แนวทางในการพัฒนาระบบการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวทางในการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานของนักปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลักดันให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นเพราะว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสำคัญ และจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก เพราะตาม ภารกิจ อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล นโยบายของรัฐบาล และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น ดังนั้น ภายใต้การการบริหารงานเพื่อตอบสนองความคาดหวัง และความต้องการของแต่ละกลุ่มในชุมชน จึงเป็นงานที่ท้าทายเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงว่านักปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบัน ยิ่งจะต้องมีคุณลักษณะในการทำงานที่มีความซับซ้อนมากขึ้นไปกว่าเดิมเป็นอย่างมาก ดังนั้นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องให้ความสำคัญกับการผลักดันทั้งจากรัฐบาลกลาง และการพัฒนาโลกในพื้นที่ร่วมด้วย (Martincic, 2018; Jennifer, 2011; Heather, Jacob, Chris & Cullen, 2015)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ควรมีการกำหนดนโยบายเชิงรุกจากรัฐบาลกลางเพื่อกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อเชิญชวนเชิงรุก เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ ซึ่งการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน จะก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการปกครองประชาธิปไตย และยังเป็นการช่วยกำกับ ติดตาม การมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

หน่วยงานภาครัฐควรโดยรัฐบาลกลางควรที่จะจัดตั้งหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การจัดการกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อสร้างความสามารถในการปรับตัว ตลอดจนเป็นการย้ำเตือนถึงความสำคัญของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ระหว่างการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแกนกลาง (Core Curriculum) เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในด้านเป้าหมายของหลักสูตร กิจกรรมการฝึกอบรม และแนวทางในการประเมินผลการฝึกอบรม

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญกับ การพัฒนาระบบการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้มีหน่วยงานกลางในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว และการส่งเสริมบรรยากาศในการทำงานของนักปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลักดันให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบปกครองประชาธิปไตยท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- โกวิท พวงงาม. (2553). *การจัดการตนเองของชุมชนและท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- จิราวรรณ แสงตันชัย. (2561) แนวทางการพัฒนาบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศ
กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*. 13 (43): 53 – 62.
- จรัส สุวรรณมาลา และวีรศักดิ์ เครือเทพ. (2554). *ประเด็นท้าทายการกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น*
ไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมนวัตกรรมและธรรมาภิบาลท้องถิ่น.
- ชัยรัตน์ มาสอน, ชาญชัย ฮวดศรีและ สุพล พรหมกุล. (2565). การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครอง
ส่วนท้องถิ่นอำเภอป่าพอง จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการร้อยแก่นสาร*. 7 (1): 337 – 354.
- นวรรตน์ นิธิชัยอนันต์. (2559). *การพัฒนาบุคลากร*. สุรินทร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- เบญญาพัชร วันทอง. (2557). *จิตวิทยาบุคลิกภาพ*. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และถวิลวดี บุรีกุล. (2548). *ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มงคล จันทร์ส่อง. (2554). *ระดับความรู้และการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ และคณะ. (2550). *จิตวิทยาการปรับตัว*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2558). *15 ปี การกระจาย
อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
- สิริอร วิชชาวุธ. (2554). *จิตวิทยาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถิต วงศ์สุวรรณ. (2555). *การพัฒนาบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.

- สิวาพร สุขเอียด. (2562). *การปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2565, จาก [http://wiki.kpi.ac.th /index.php?title](http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title).
- Anna, C. H. & Ute-Christine, K. (2019). Enhancing career adaptive responses among experienced employees: A mid-career intervention. *Journal of Vocational Behavior*. 111(2019): 91-106
- Canning, L., & Hanmer - Lloyd, S. (2002). Modelling the adaptation process in interactive business relationships. *Journal of Business & Industrial Marketing*. 7(7): 615-636
- Fisher, F. (2007). *The twelve competencies: leadership training for local government officials*. *National Civic Review*. 96(2): 1-28
- Heather, G -T., Jacob, F., Chris, S. & Cullen, C. M. (2015). Considering the effects of time on leadership development: A local government training evaluation. *Public Personnel Management*. 44(3): 295-316.
- Ivancevich, J.M. (2007). *Human resource management*. New York: McGraw-Hill.
- Ikram, M. (2017). When local governments waiver: Giving bite to students with disabilities' federal right to avail physical education. *Rutgers JL & Pub. Pol'y*, 15(2017):1-10
- Jennifer, W. (2011). The dynamics of public confidence in U.S. *State and Local Government*. *State Politics and Policy Quarterly*. 10(4): 421 - 445
- Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language*. Scientific Software International; Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Kelloway, E. K. (1998). *Using LISREL for structural equation modeling: A researcher's guide*. Sage Publications, Inc.
- Martincic, S. G. (2018). Managing employee's career in local government. *Conference Proceedings International Conference Development of Public Administration*. 77(2018): <https://icma.org/page/careers-local-government-management>
- Mallinson, D. J & Patrick, B. (2019). Increasing career confidence through a course in public service careers. *Journal of Political Science Education*. 15(2): 161-178
- Morris, C.G., & Moisto, A .A. (2002). *Psychology: An introduction*. New Jersey: Prentice-Hall.

- Okunkova, E., Ershova, I., Yakimova, E. Y., & Karakulin, A. Y. (2020). Development of personnel as a factor in increasing production efficiency in construction. *IOP Conference Series: Materials Science and Engineering*. 775 (1): 1-6
- Werner, J. M. & DeSimone, R. L. (2006). *Human resource development*. Australia: Thomson South-Western.
- Schelin, S. H. (2004). Training for digital government. Digital government: Principles and best practices.
- Staddon, J. e. r. (2016). *Adaptive behavior and learning*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Savickas, M. L., & Porfeli, E. J. (2012). Career adapt-abilities scale: Construction, reliability, and measurement equivalence across 13 countries. *Journal of Vocational Behavior*. 80(3): 661-673.
- Santilli, S., Marcionetti, J., Rochat, S., Rossier, J., & Nota, L. (2017). Career adaptability, hope, optimism, and life satisfaction in Italian and Swiss adolescents. *Journal of Career Development*. 44(1): 62-76

Translated Thai References

- Chansong, M. (2011). *Knowledge level and participation of members of the Subdistrict Administrative Organization*. Bangkok: Silpakorn University.
- Masorn, C., Huadsri, C & Promkul, S. (2022). People's participation in governance. Nam Phong District Khon Kaen Province. *Roi Kaen San Academic Journal*. 7 (1): 337 – 354.
- Nithichaianan, N. (2016). *Personality development*. Surin: Surin Rajabhat University.
- Office of the Decentralization Commission for Local Administrative Organizations. (2015). *15 years of decentralization to local government organizations*. Bangkok: Office of the Decentralization Commission To local government organizations.
- Puangngam, K. (2010). *Self-management of communities and localities*. Bangkok: Bopit Printing.
- Suk-iad, S. (2019). *Local government*. Retrieved 10 July 2022, from <http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title>.

- Saengtanchai, J. (2018) Guidelines for personnel development in local government organizations towards excellence. Case study of Loei Provincial Administrative Organization. *Journal of Research and Development of Loei Rajabhat University*. 13 (43): 53 - 62
- Suwanmala, C & Kruethep, W. (2011). *Challenging issues of decentralization and local government in Thailand*. Bangkok: Center for Promotion of Local Innovation and Governance.
- Trakulsarit, W. et al. (2007). *Psychology of adaptation*. Bangkok: Academic Promotion Center.
- Uwanno, B & Burikul, T. (2005). *Participatory democracy*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.
- Wanthong, B. (2014). *Personality psychology*. Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University.
- Witchawut, S. (2011). *Psychology of learning*. Bangkok: Thammasat University Press.
- Wongsawan, S. (2012). *Personality development*. Bangkok: Collection of messages.
<http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title>.

